

กระทู้ถามที่ ๑๘๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง มาตรการช่วยเหลือผู้จำหน่าย และการตั้งโรงรับจำหน่ายในทุบชุมชน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะถดถอย ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาหลายด้าน เช่น สินค้าราคาแพง และน้ำมันปรับราคาสูงขึ้น ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน โรงรับจำหน่าย เป็นที่พึ่งทางหนึ่งของประชาชนผู้มีรายได้น้อยเมื่อประสบปัญหาด้านการเงินหรือไม่สามารถหาเงิน มาหมุนเวียนได้ทัน โดยการนำเอาทรัพย์สินที่มีอยู่ไปจำหน่ายไว้ชั่วคราว เพื่อแลกเป็นเงินโดยเสียอัตรา ดอกเบี้ยต่ำ โรงรับจำหน่ายจึงเป็นทางออกสำหรับประชาชนที่อยู่ในภาวะที่ต้องการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่บางครั้งผู้จำหน่ายก็ไม่สามารถหาเงินมาไถ่ทรัพย์สินคืนได้ทันตามกำหนดเวลา ทำให้ทรัพย์สินที่จำหน่าย ไว้ถูกยึด อีกทั้งโรงรับจำหน่ายบางแห่งมีการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ ทำให้ประชาชน ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทยมีมาตรการผ่อนผันหรือยืดระยะเวลาในการชำระหนี้แก่ผู้จำหน่าย หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงมหาดไทยมีการกำหนดมาตรการเรื่องการชำระดอกเบี้ย และการต่อสัญญาจำหน่ายไว้ หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงมหาดไทยจะมีนโยบายอนุญาตให้มีการตั้งโรงรับจำหน่ายในทุบชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะได้หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๘๗ ร.

ของ นายนิยม วรรณปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคพลังประชาชน
เรื่อง มาตรการช่วยเหลือผู้จำหน่ายและการตั้งโรงรับจำหน่ายในทุกชุมชน

ข้าพเจ้า ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

๑. กระทู้ถามเรื่อง กระทรวงมหาดไทยมีมาตรการผ่อนผันหรือยืดระยะเวลาในการชำระหนี้
แก่ผู้จำหน่ายหรือไม่ อย่างไร กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทู้เรื่องดังกล่าวว่า พระราชบัญญัติโรงรับ
จำหน่าย พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๒๕ ได้กำหนดให้ผู้รับจำหน่ายทำบัญชีทรัพย์สินจำหน่ายขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลา
กว่าสี่เดือน (จ. ๖) ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต (อธิบดีกรมการปกครองในกรุงเทพมหานคร/
ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น) และปิดประกาศบัญชีนั้นไว้ ณ ที่เปิดเผยที่โรงรับจำหน่ายนั้น เมื่อผู้รับ
จำหน่ายได้ปฏิบัติตามถูกต้องครบถ้วน ให้บรรดาทรัพย์สินจำหน่ายที่ปรากฏตามบัญชีที่ผู้รับจำหน่ายทำขึ้นและ
ประกาศไว้ซึ่งผู้จำหน่ายมิได้ขอไถ่ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ หลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับ
จำหน่าย จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้มีมาตรการช่วยเหลือผู้จำหน่ายในการชำระหนี้ซึ่งเป็นดอกเบี้ยไว้แล้วโดย
ให้เวลาผู้จำหน่ายส่งดอกเบี้ยได้เป็นเวลากว่าสี่เดือนและโรงรับจำหน่ายจะต้องจัดทำประกาศบัญชีทรัพย์สิน
จำหน่ายที่ผู้จำหน่ายส่งดอกเบี้ยเป็นเป็นเวลากว่าสี่เดือนจำนวนสามฉบับ โดยเก็บไว้ที่โรงรับจำหน่ายหนึ่งฉบับ
ปิดประกาศ ณ ที่เปิดเผยที่โรงรับจำหน่ายหนึ่งฉบับและยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตหนึ่งฉบับ
เพื่อแจ้งให้ผู้จำหน่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอีกสามสิบวันซึ่งเป็นเวลานานพอสมควรในการให้ผู้จำหน่ายทราบ
และไถ่ถอนทรัพย์สินหรือชำระดอกเบี้ยก่อนที่ทรัพย์สินจำหน่ายจะหลุดเป็นสิทธิแก่โรงรับจำหน่าย ในเรื่องนี้
กระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำหน่ายโดยในกรุงเทพมหานครได้แก่ อธิบดี
กรมการปกครองและข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรมการปกครองตั้งแต่ระดับสี่ขึ้นไป ในเขต
จังหวัดอื่นได้แก่ ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอแห่งท้องที่ ให้มีหน้าที่ตรวจโรงรับจำหน่ายที่ได้รับ
อนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว ตลอดจนแนะนำให้คำปรึกษาและขอความ
ร่วมมือให้โรงรับจำหน่ายได้ปรับปรุงการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและสร้าง
ความเชื่อมั่นให้กับประชาชนผู้จำหน่าย

๒. กระทู้ถามเรื่อง กระทรวงมหาดไทยมีการกำหนดมาตรการเรื่องการชำระดอกเบี้ยและการ
ต่อสัญญาจำหน่ายไว้หรือไม่ อย่างไร กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทู้เรื่องดังกล่าวว่า พระราชบัญญัติ

โรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๗ ได้กำหนดในเรื่องดอกเบี้ยโดย ห้ามมิให้ผู้รับจำนำเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดซึ่งเงินต้นไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อเดือน เงินต้นส่วนที่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน การคิดดอกเบี้ยสำหรับกรณีที่ไม่ครบเดือน ถ้าไม่เกินสิบห้าวันให้คิดเป็นครึ่งเดือน ถ้าเกินสิบห้าวันให้คิดเป็นหนึ่งเดือน เศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง ในเรื่องนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ ในกรุงเทพมหานครได้แก่ อธิบดีกรมการปกครองและข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรมการปกครองตั้งแต่ระดับสี่ขึ้นไป ในเขตจังหวัดอื่นได้แก่ ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอแห่งท้องที่ โดยให้มีหน้าที่ตรวจโรงรับจำนำที่ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย หากโรงรับจำนำใดมีการเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวจะมีความผิดทางอาญา ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ และหากเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำตรวจสอบแล้วพบว่า มีการเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตอาจพิจารณาเสนอคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำที่ฝ่าฝืนกระทำความผิดดังกล่าวได้ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ ส่วนเรื่องการต่อสัญญาจำนำนั้น พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มิได้กำหนดไว้ แต่กฎหมายกำหนดให้ผู้จำนำต้องไม่ขาดส่งดอกเบี้ยแก่ผู้รับจำนำเป็นเวลากว่าสี่เดือนจนพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันประกาศ ดังนั้น เมื่อผู้จำนำได้ชำระดอกเบี้ยงวดใดให้โรงรับจำนำภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าวแล้ว จะมีผลทำให้ทรัพย์สินที่จำนำไม่หลุดเป็นสิทธิแก่โรงรับจำนำตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการต่อสัญญาให้แก่ผู้จำนำโดยปริยาย

๓. กระทั่งถามเรื่อง กระทรวงมหาดไทยจะมีนโยบายอนุญาตให้มีการตั้งโรงรับจำนำในทุกชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะได้หรือไม่ กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทู้เรื่องดังกล่าวว่า การตั้งโรงรับจำนำจะต้องได้รับอนุญาตตั้งโรงรับจำนำจากคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำซึ่งการอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำต้องมีคุณสมบัติตามที่พระราชบัญญัติโรงรับจำนำกำหนดได้แก่ มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ และไม่มีพฤติการณ์อันจะก่อความทำลาย การเศรษฐกิจ หรือความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๑.๕/ว ๖๗๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการขออนุญาต จัดตั้งสถานธนาอนุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้กำหนดให้การตั้งสถานธนาอนุบาลในแหล่ง ชุมชนไว้แล้วโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะขออนุญาตจัดตั้งสถานธนาอนุบาลจะต้องศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้อย่างรอบด้าน ทั้งในเรื่องประโยชน์ที่จะได้รับและข้อจำกัดเสนอต่อ สภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาตัดสินใจ เช่น ความพร้อมของสภาพเศรษฐกิจสังคม จำนวนประชากรจริง ประชากรแฝง แนวโน้มความเจริญก้าวหน้าของชุมชนในอนาคต ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ เป็นสำคัญ ฐานะทางด้านการคลังจะต้องมั่นคง จะต้องมีรายได้หรือเงินสะสมเพื่อให้สถานธนาอนุบาล ที่จะจัดตั้งใหม่ใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินการและอาคารสถานธนาอนุบาลต้องอยู่ในแหล่งชุมชน หนาแน่นที่เป็นย่านธุรกิจการค้า เป็นต้น ข้อมูลและความเป็นไปได้ดังกล่าว กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดไว้เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งสถานธนาอนุบาลในแหล่งชุมชนเพื่อช่วยอนุเคราะห์ แก่ความเป็นอยู่ของประชาชนผู้เดือนร้อนในปัญหาค่าครองชีพและความจำเป็นอันอาจเกิดขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยได้ศึกษาพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ แล้วเห็นว่า กฎหมายโรงรับจำนำที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมี บทบัญญัติต่าง ๆ ที่ไม่ทันสมัยและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนนโยบายของ กระทรวงมหาดไทย ข้อ ๖.๑.๑ ให้พัฒนากฎหมายและอนุบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงได้แจ้งการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อจัดทำแผนนิติบัญญัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ แล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่าง เตรียมการร่างพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. .... ฉบับใหม่